

NPČŠ z pohledu lesníka.

Vznik národního parku se datuje k 1. lednu 2000 s rozlohou 79,23 ha. Přes hranici s Německem na něj navazuje o 10 let starší Národní park Saské Švýcarsko s 93,50 ha. Hlavním předmětem ochrany a důvodem vzniku byly především geomorfologie, unikátní pískovcové útvary a na ně vázaný biotop.

Na drtivé většině ploch národního parku se v době jeho vyhlášení jednalo o hospodářské, uměle založené lesy. Vzhledem k potřebám průmyslu se dlouhodobě prosazovala výsadba poměrně rychle dospívajícího (100 let) smrku. A to i po „mniškové“ kalamitě z dvacátých let minulého století, kdy došlo k podobnému zničení smrkových porostů jako v současné době kůrovcem. Chci říci, že v Národním parku České Švýcarsko se od dob Marie Terezie a Josefa II, tedy již více jak dvě století hospodaří za účelem získávání dřevní hmoty.

V roce 2017 došlo ke změně zákona O ochraně přírody a! Předmětem ochrany národního parku jsou náhle přírodní ekosystémy vázané na část přírodovědecky nejhodnotnějšího území Labských pískovců.

Každý, kdo se alespoň trochu vyzná v pěstování lesa ví, že přetvořit hospodářský les do podoby bezzásahového pralesa je během patnácti či dvaceti let nemožné. Důvod je nasnadě. Vývoj samostatně životaschopného lesního ekosystému trvá nepoměrně déle. Bavíme se o procesu v minimálním horizontu sta let a více.

Postup, který zvolila správa Národního parku, nezasahovat, myšleno nehospodařit, nikde, ani v zónách intenzivní péče, je příčinou současného stavu. Úplného zhroucení lesa jako ekosystému. V průběhu uplynulých dvaceti let si dovedu představit koncepci postupné přeměny v podobě postupného odtěžování zralých porostů, k tomu třeba jen částečné zpeněžení získané hmoty (ekonomicky rozhodně výhodnější), prosvětlovací seče (cesta k přirozenému zmlazení), těžby tzv. výběrem – rovněž cesta k postupnému přirozenému zmlazení, kotlíkové těžby atd atd. Možností, jak postupovat, se i v rámci zákona o ochraně přírody, nabízelo jistě více, než jedna jediná – necháme to osudu, přírodě = vědcům k jejich experimentu a bádání. Děsí mě představa, že se naši „vědci“ a potažmo i správa parku, tetelí blahem nad vypálenou krajinou Českého Švýcarska. Nechávací zpracovávají studie na objednávku, kde prezentují, jak si příroda pomáhá, či pomůže. Veřejnosti se předkládá, jak je vlastně vše v pořádku a že oheň do přírody patří. Od vzniku požáru doposud chybí, byť jen náznak sebereflexe správy parku. Za viníky jsou označováni turisté, hasiči, vliv počasí, sucho, ... vítr. Vážení! Objev! Ale toto se jistě nečinností nezmění. Nechceme, aby se požáry v okolí našich obcí staly normou. Nepotřebuji si zadávat studie, abych věděl, že v kulturní krajině, kde žijí a pracují lidé, je dosavadní NE/postup nepřípustný. Jako lesník nechápu a jako obyvatel mám strach. Strach z toho, že příště může být oheň ještě rozsáhlejší a ničivější. Většina z těch, co se dojímají nad prvním semenáčkem na spáleništi, nad úžasně zelenými mechy a biodiverzitou, tu v době požáru nebyli. Nemuseli opouštět domovy v obavách, zda se budou mít kam vrátit. Po návratu vše načichlé dýmem, i věci ve skříních. Nekončí své podnikání, protože díky požáru, který fakticky trval celý měsíc a způsobil existenční potíže. A naposled, nemusí se bát, že s příchodem jara a léta se bude situace opakovat. Ostatně ony semenáče vzešly díky intenzivní záливce v ceně stovek milionů korun. Kdyby se „spálené“ stamiliony investovaly do obnovy původních porostů, asi by dnes situace nebyla tak tristní. Málokdo v životě zažil tak masivní sloup kouře – od obzoru k obzoru, požár tak silný, že osvítil krajinu na kilometry daleko. Komu z vás padaly na dům žhavé, hořící větve a spálené listí na střechu domu ve vzdálenostech několika kilometrů od požáru. Je to zážitek, na který se jen tak nezapomene. Voláme po změně způsobu hospodaření

v NP a přilehlých oblastech. Nejen v lesích, ale i na polích a loukách. Dnes vidíme suchý a spálený les, luka bez kvítí a prameny bez vody! Změna by měla operativně vycházet ze současného stavu přírody a naprosto zřetelných klimatických kotrmelců. Chceme péči takovou, aby bylo u nás bezpečno. Bude?